

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО" ПЛУЖНЕНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

30 квітня 2025 року

с. Плужне Шепетівського району Хмельницької області

Нами, провідним інженером-лісопатологом сектору моніторингу стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист"(далі - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Василем ОРЛОМ на підставі листа листа комунального підприємства «Лісомисливське господарство» Плужненської сільської ради (далі - КП «Лісомисливське господарство») від 24 квітня 2025 року № 38, головним лісничим КП «Лісомисливське господарство» Сергієм ВОРОЩУКОМ, старшим майстром лісу Ярославом ПЕРЧУКОМ, старшим майстром лісу Ігорем АНДРОЩУКОМ в період з 29 по 30.04.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень, що знаходяться в постійному користуванні КП «Лісомисливське господарство» (у відповідності п.8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Обстеженням встановлено наступне:

Таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2013 року КП "Борисів", матеріалів базового лісовпорядкування 2014 року КП "Дертківське", матеріалів базового лісовпорядкування 2013 року КП "Кунів", матеріалів базового лісовпорядкування 2014 року КП "Мякоти":

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							Категорія захистності	Вид запланованих заходів	Причини призначення заходів	Ступінь пошкодження насаджень
						середня висота, м	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, см	запас деревостану, м. куб на 1 га				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
ЛМД Борисів	3	10	6.5		6.5	10С3	44	0.90	1	17	20	300	4	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	3	22	9.2		9.2	10С3	75	0.70	1	23	28	340	4	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	4	9	3.3		3.3	10С3	64	0.80	1А	26	32	430	4	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	4	14	9.0		9.0	10С3	64	0.85	1А	26	32	460	4	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	5	17	3.5		3.5	10С3	53	0.80	1А	23	28	380	4	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	5	18	0.7		0.7	10С3	37	0.70	1	14	18	170	4	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	6	9	13.1	4	2.0	10С3	85	0.60	1	26	40	340	4	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	6	13	0.4		0.4	10С3	45	0.80	2	15	18	210	4	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	6	14	0.3		0.3	10С3	85	0.60	2	24	36	310	4	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	6	18	3.7		3.7	10С3	80	0.60	1	26	36	370	4	ВСП	малий та великий соснові лубоїди	середній

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
ЛМД Борисів	8	27	3.0	2	2.0	9СЗ1ВЛЧ	75	0.70	1А	27	36	370	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	8	28	11.1		11.1	10СЗ	47	0.80	1	18	22	300	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Борисів	9	7	1.8		1.8	10СЗ	72	0.60	1А	26	32	340	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	середній
Разом по майстерській дільниці СРВ					53.5											
ЛМД Дертка	2	1	17.0	5	5.0	9ВЛЧ1СЗ+БП	65	0.70	2	24	21	240	4	ВСР	стовбурові гнилі, малий та великий соснові лубоїди, бактеріальна водянка берези	слабкий
ЛМД Дертка	2	27	7.5		7.5	8СЗ(45)2СЗ(70)	45	0.65	1А	19	22	255	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Дертка	4	8	1.7		1.7	10ВЛЧ	65	0.70	1	21	26	210	4	ВСР	стовбурові гнилі	слабкий
ЛМД Дертка	4	12	9.0		9.0	10ВЛЧ	65	0.70	3	26	20	200	4	ВСР	стовбурові гнилі	слабкий
ЛМД Дертка	7	12	2.7	2	2.0	10СЗ	85	0.65	2	23	30	310	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Дертка	7	18	3.2		3.2	10СЗ	64	0.70	1	22	26	348	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Дертка	12	8	4.0		4.0	6СЗ(70) 3СЗ(45)1ВЛЧ	70	0.50	1	23	32	210	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди, стовбурові гнилі	середній
ЛМД Дертка	13	13	8.6		8.6	10ВЛЧ	69	0.65	2	21	26	210	3	ВСР	стовбурові гнилі	слабкий
ЛМД Дертка	13	15	8.3		8.3	10ВЛЧ	65	0.70	2	21	26	220	3	ВСР	стовбурові гнилі	слабкий
Разом по майстерській дільниці СРВ					49.3											
ЛМД Кунів	1	7	12.5		12.5	10СЗ	56	0.70	1	21	26	300	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	сильний
ЛМД Кунів	2	2	5.8		5.8	10СЗ	49	0.70	1	19	22	260	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Кунів	2	3	2.3		2.3	10СЗ	44	0.70	1	17	20	220	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	середній
ЛМД Кунів	2	15	5.2		5.2	7ВЛЧ(71)3ВЛЧ(41)	71	0.65	2	24	26	220	4	ВСР	стовбурові гнилі	слабкий
ЛМД Кунів	2	26	1.5		1.5	10СЗ	39	0.70	1	15	18	190	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	сильний
ЛМД Кунів	2	33	3.5		3.5	10СЗ	49	0.75	1	20	22	300	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	сильний
ЛМД Кунів	2	34	1.0		1.0	10СЗ	48	0.65	1	19	24	240	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	сильний
ЛМД Кунів	2	35	1.4		1.4	10СЗ	55	0.75	1	21	24	320	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди	сильний
Разом по майстерській дільниці СРВ					33.2											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
ЛМД Мякоти	6	31	0.9		0.9	9Г31ДЗ	65	0.70	2	18	18	160	4	ВСР	нікроз граба, трутовик дубовий	слабкий
ЛМД Мякоти	7	14	3.1		3.1	5Д34Г31БП	70	0.60	1	22	32	170	4	ВСР	трутовик дубовий, нікроз граба, бактеріальна водянка	слабкий
Разом по майстерській ділянці СРВ					4.0											
Всього по КП "Лісомисливське господарство"					140.0											

Лісопатологічне обстеження лісових насаджень, що належать КП "Лісомисливське господарство" проводилося без валки модельних дерев шляхом візуального обстеження деревостанів, а також повалених дерев на ділянці або на суміжній з нею для визначення видового складу стовбуровий шкідників з метою визначення причин масового всихання лісових насаджень, стану осередків масового розмноження шкідників та хвороб лісу, а також визначення видів, обсягів, строків, місць та особливостей здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Загальна обстежена площа по КП «Лісомисливське господарство» складає 140,0 га.

По причинах розладнання в загальному по комунальному підприємству:

- малий та великий соснові лубоїди середнього ступення - 78,3 га;
- малий та великий соснові лубоїди сильного ступення - 19,9 га;
- стовбурові гнилі слабого ступеня- 37,8 га;
- некроз граба слабого ступеня- 0,9 га;
- трутовик дубовий слабого ступеня- 3,1 га.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Основними причинами розладнання обстежених хвойних деревостанів є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають: лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Blastophagus minor*), лубоїд сосновий великий (*Blastophagus piniperda*), короїд шестизубий (*Ips sexdentatus*)).

Насадження вражені стовбуровими шкідниками характеризуються відпадом дерев змішаного типу – наявний в них сухостій дерев пород СЗ, що носить як поодинокий так і груповий характер (групи невеликі в середньому до 2 – 3 дерева), також наявні куртини де спостерігається масовий відпад СЗ. Збудниками стовбурових гнилей, а це в основному ядрові та ядрово-заболонні гнилі, є трутові гриби які заражають дерева базидіоспорами через обламні гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. Ураження стовбуровими гнилями призводить до бурелому, сніголаму та захаращення насаджень. Ураження і руйнування коренів дуже сильно впливає на стан дерев, так як порушується надходження в його надземні частини води та поживних речовин. Тому кореневі гнилі призводять до швидкого ослаблення і всихання дерев, вітровалів та заселення дерев стовбуровими шкідниками. В змішаних насадженнях за участі Бп спостерігається всихання дерев берези, яке носить груповий характер (групи по 2-4 дерева) в результаті негативної дії бактеріальної водянки. Вражені хворобою дерева берези характеризуються суховершинністю (всихання 1/2 - 1/3 крони), наявністю характерних некрозів на стовбурах дерев. Поширення бактеріальної водянки приурочене до заселення дерев берези стовбуровими шкідниками – переважно заболонником березовим (*Scolytus ratzeburgifans*). Також в обстежених насадженнях наявний вітровал минулих років поодинокого та групового характеру. Сухостійні та всихаючі дерева характеризуються заселенням та відпрацюванням стовбуровими шкідниками про що свідчить наявність льотних отворів на стовбурах дерев. В частині насаджень через дію поривів вітру відбувається вивалення дерев, злам стовбура через враження трутовиком, є дерева з підірваною кореневою системою, нахилом нижньої та середньої частини стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, а також з дугоподібно зігнутими стовбурами. В цих насадженнях спостерігаються сухостійні дерева сосни звичайної, які загинули внаслідок виникнення в минулих роках осередків малого та великого соснового лубоїдів.

Всихання даних насаджень коливається в межах 10 - 15%. Основу дерев, що потребують видалення, становлять дерева 5 та 6 категорій стану сосни звичайної, (характеризуються частковим опаданням кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками, хвоя, гілки другого і третього порядків відсутні).

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев у наслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом більше 30 градусів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження вторинних (стовбурових) шкідників, корневих та стовбурових гнилей та відносяться до II та III класу біологічної стійкості.

При обстеженні лісових ділянок, які потребують призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, не виявлено ознаки відведення дерев в рубку не на всіх обстежених ділянках відповідно до п.26 Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України за № 555 від 27 липня 1995 року (далі - Санітарних правил в лісах України).

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до Санітарних правил в лісах України **рекомендовано провести вибірково санітарну рубку (ВСР) на площі 140,0 га.**

Під час проведення даного обстеження працівникам КП «Лісомисливське господарство» надавалась методична допомога з питань лісозахисту.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводиться силами лісової охорони КП "Лісомисливське господарство".

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

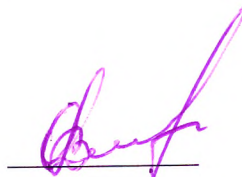
1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до книги обліку осередків шкідників та хвороб лісу.
2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Південно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства (далі - Південно-Західним міжрегіональним УЛМГ).
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.
5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати та розкидати рівномірно по ділянці одночасно із заготівлею, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.

Акт складений в трьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Південно-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - КП «Лісомисливське господарство» підприємство".

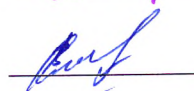
ПІДПИСИ:

Провідний інженер-лісопатолог
філії "Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

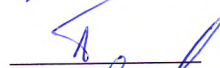
Василь ОРЕЛ

Головний лісничий КП «Лісомисливське
господарство»

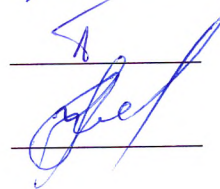
Сергій ВОРОЩУК

Старший майстер лісу КП «Лісомисливське
господарство»

Ярослав ПЕРЧУК

Старший майстер лісу КП «Лісомисливське
господарство»

Ігор АНДРОЩУК